

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพนาเกลือกรณีศึกษา: ตำบลบางโหนด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์ 2 ประการดังนี้ เพื่อศึกษา 1) ระดับคุณภาพชีวิตผู้ประกอบอาชีพนาเกลือ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ประกอบอาชีพนาเกลือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนที่ประกอบอาชีพนาเกลือในตำบลบางโหนด ตั้งแต่หมู่ที่ 1-หมู่ที่ 10 จำนวน 381 คน เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test และ F-Test

ผลการศึกษา พบว่า

1. คุณลักษณะพื้นฐานผู้ประกอบอาชีพนาเกลือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไประดับการศึกษาภาคบังคับ ป.1-ป.6 สถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 1-5 คน มีลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว รายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 5,000 -10,000 บาท สถานภาพทางเศรษฐกิจมีรายได้พอๆกับรายจ่ายและมีลักษณะการถือครองที่ดินแบบนาเช่า (แบบรับจ้าง)

2. การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชุมชน/หมู่บ้านของผู้ประกอบอาชีพนาเกลือ พบว่าการมีส่วนร่วมกิจกรรมในชุมชน/หมู่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. การได้รับการยอมรับในชุมชน /หมู่บ้านของผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ พบว่าการได้รับการยอมรับในชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. คุณภาพชีวิตผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ ตำบลบางโหนด จังหวัดสมุทรสาครภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตระดับสูงมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคมในชุมชน และด้านครอบครัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านชีวิตการทำงาน ด้านความปลอดภัยจากสภาพแวดล้อม ด้านสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิต และด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

5. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว รายได้ สถานภาพทางเศรษฐกิจ การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน และการได้รับการยอมรับในชุมชน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะการถือครองที่ดิน

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดตั้งสหกรณ์ของกลุ่มผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ ขาดนโยบายและการบริหารจัดการที่ดี ทำให้การร่วมกลุ่มไม่มีความเข้มแข็งที่จะสามารถต่อรองกับพ่อค้าคนกลางในด้านกำหนดราคา ดังนั้นสภาหอการค้าจังหวัดสมุทรสาคร ควรเข้ามาบริหารจัดการและให้ความสำคัญกับอาชีพทำนาเกลือ เพราะถือเป็นอาชีพหลักของชาวจังหวัดสมุทรสาคร

2. ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ ภาครัฐควรเข้ามาช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในเรื่องการพุงราคาเกลือและการรับจํานําเกลือ จะทำให้ผู้ประกอบอาชีพทำนาเกลือ มีคุณภาพชีวิต และความมั่นคงทางเศรษฐกิจดีขึ้น

Quality of Life of Salt Farmers : A Case Study of Tambon Bang Thorad, Muang District, Samutsakorn Province. The purpose of the study was twofold : 1) to examine the quality of life of salt farmers, and 2) to indicate the factors affecting their quality of life.

A questionnaire was used as the research tool to collect the data from 381 salt farmers in Moo1-Moo10 in Tambon Bangthorad who were selected by purposively sampling. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results were summarized as follows :

1. Demographic characteristics. Most of the salt farmers in the study were male and were more than 45 years old. They completed compulsory education (Grades 1-6). They were married and lived with their spouses. The family members were 1-5. Most had a nucleus family. The average income was 5,000-10,000 baht a month. Their expense was more or less the same as their income. They were land tenants (or were employed in the farming sector).

2. The salt farmers participated in community / village activities at a moderate level.

3. The salt farmers received high recognition in their community / village.

4. Overall, their quality of life was found to be moderate. The two dimensions of quality of life that were found to be at a high level were social life in the community and family life. The dimensions that were moderate quality were education, working life, environmental safety, physical health and mental health, and economic security.

5. The factors significantly contributed to their quality of life were education, marital status, family type, income, economic status, participation in the community, and recognition by the community. In contrast the factors that had no impact on their quality of life were gender, age, number of family members, and landholding status.

Recommendations

1. The cooperation of the salt farmers group lacks a policy and efficient management, so their group is not strong enough to make a bargain with middlemen in fixing the price. For this reason, the council of the Chamber of Commerce of Samutsakhorn Province should get involved in the management of the cooperative and give importance to salt farmers occupation, since it is the primary occupation of farmers in the province.

2. Regarding the economic security of salt farmers, the government should give assistance to them in up keeping of the salt price and in salt mortgage so that salt farmers can have a better quality of life and better economic security.